

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نياشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهيم

بدین بوم ویر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهيم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

محمد اسحاق برکت
ویرجینیا - امریکا
۲۴ اکتور ۲۰۰۹

بیانید پښتو بیاموزیم

۲۳ لوست

(درس ۲۳)

په پښتو ژبه کې قیود

قید یوه عربي وېبې (کلمه) ده چې لکه نور په زر گونو کلماتو زموږ خوره ژبه یې لا نوره هم بنایسته او خوره کېږده او د هغه ډېرې یا جمعي ته قیود وايي. د قید لغوی مانا (معنی) بندیز، څارنه او هغه رسی ته وايي چې د څارویو په پښو کې تړل کېږي، لکه چې زموږ عام وگړي وايي: د پلانکي سړي په زوی باندې ۱۵ کاله قید ختلی (وتلی) دی یا د ملگرو ملتونو عمومي غنډه پر شمالي کوریا باندې ډېر کلک بندېزونه (قیود) لگولي. په پښتو ادب کې هغه کلمه چې د کړونو (افعال) ، صفاتو او نورو کلمو مفهوم او مطلب په زماني او ځای او نورو څرنګواليو تړي (بندوي) او پر هغه بندیز لگوي هغه ته قید وايي، د مثال په توګه:

دلته ، پرون ، یو ځل ، چېرته ، لږ ، ډېر ، ژر ، بیخي او

قیود ډېر ډولونه لري او هغه دادي :

۱ - قید مکان (د ځای قید):

- چېرته

- لاندې

- لږې

- نږدې

- باندې

- وړاندې

- پورته

- وروسته

- دلته

- هر چېرته

- هاته

- دېخوا

- هغه خوا

۲ - قيد زمان (د وخت قيد) :

- نن
- اوس
- سبا
- هېڅکله
- تر تله
- پرون
- تل
- هرکله
- تر اوسه
- يو ځل

۳ - قيد مقدار (مقدارى قيد) :

- ډېر
- لږ
- بيخي
- څومره
- دومره
- هومره

۵ - د علت قيد :

- ولي
- ځکه
- يواځي

۴ - د عمل قيد :

- ژر
- ورو
- ناڅاپه
- داسي
- څنگه

په ياد مو وي چې زمور ليکوالان په خپلو ليکنو کې له ډېرو دري او عربي قيود څخه گټه اخلي لکه:

البته ، هميش يا هميشه ، گاهى

مثلاً ، رسماً ، حتماً

تا درس بعدى شما علاقه مندان عزيز و گرامى را به خداى پاک و بى نياز ميسپارم.